



## Udskrift af dombogen

### Domsudskrift til almindelig aktindsigt

## D O M

afsagt den 19. september 2024

Rettens nr. 2-6916/2023

Politiets nr. 3700-89110-00086-22

Anklagemyndigheden

mod

[Tiltalte]

født den (...) 1982

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 11. september 2023.

[Tiltalte] er tiltalt for overtrædelse af

1.

**dyrevelfærdslovens § 58, stk. 12, jf. stk. 1, jf. § 2 og § 3, samt bekendtgørelse nr. 1743 af 30. november 2020 om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af kvæg § 132, stk. 3, jf. stk. 1, jf. § 10, og § 96 stk. 1 og 2**

ved den 11. august 2022 på (...), 7321 Gadbjerg i forbindelse med udøvelse af erhverv, at have udsat sine ca. 200 kreaturer for uforsvarlig behandling, idet dyrene ikke havde tilstrækkelig adgang til rent og tørt leje, ligesom dyrenes opholdsarealer var indrettet på en måde, så der var risiko for at dyrene kunne komme til skade, idet der ikke var tør strøelse i boksene, og gangarealerne var våde og glatte af ajle og afføring fra dyrene, ligesom der lå redskaber og inventar på gulvet, herunder en låge som ikke havde været fastgjort tilstrækkeligt samt et væltet hegn, alt hvorved dyrene var udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

2.

**dyrevelfærdslovens § 58, stk. 12, jf. stk. 1, jf. § 2 og § 3, samt bekendtgørelse nr. 1743 af 30. november 2020 om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af kvæg § 132, stk. 3, jf. stk. 1, jf. § 10, § 30, § 96**

**stk. 1 og 2 og § 112**

ved den 7. september 2022 på (...), 7321 Gadbjerg i forbindelse med udøvelse af erhverv, at have udsat sine ca. 200 kreaturer for uforsvarlig behandling, idet dyrene ikke havde tilstrækkelig adgang til rent og tørt leje, ligesom dyrenes opholdsarealer var indrettet på en måde, så der var risiko for at dyrene kunne komme til skade, idet gangarealerne var våde og glatte af ajle og afføring fra dyrene, ligesom der lå redskaber og inventar på gulvet, herunder en låge som ikke havde været fastgjort tilstrækkeligt samt et væltet hegn, og i den ene stald (stald 2 med dybstrøelsesboks) var der 2 låger fastspændt med jernkæder, som stod delvist åbne, endvidere havde dyrene i den anden stald (stald 1 med sengebåse) ikke tilstrækkelig adgang til frisk drikkevand, idet der kun var en funktionsdygtig drikkekop i stalden, og endelig havde en kvie med ckr.nr. (...) en revnet næsering, hvilket havde medført et åbent inficeret sår, hvilket burde være behandlet på et tidligere tidspunkt, alt hvorved dyrene var udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

**Påstande**

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om bødestraf.

Anklagemyndigheden har endvidere i medfør af dyrevelfærdslovens § 60, stk. 4 nedlagt påstand om, at [Tiltalte], som ved Kolding Rets dom af 9. marts 2021 blev idømt en betinget rettighedsfrakendelse, frakendes retten til at eje, bruge, passe eller i det hele beskæftige sig personligt med produktionsdyr i et af retten nærmere fastsat tidsrum.

Tiltalte har erkendt de faktiske forhold i forhold 1 og 2 og har påstået frifindelse over for påstanden om rettighedsfrakendelse.

**Sagens oplysninger**

Der er afgivet forklaring af tiltalte og af vidnerne politibetjent [Vidne 1], [Vidne 2] og embedsdyrlæge [Vidne 3].

Tiltalte har forklaret, at han afsluttede sin driftslederuddannelse i 2005. Han har selv haft landbrug siden 2006. Han har malkekvæg på (...) og ung køer-kvier på (...). Han bor på (...). Der har boet nogle af hans medarbejdere i stuehuset på (...) og arbejdede på (...). Han havde 6 eller 7 medarbejdere på det tidspunkt og ca. 200 kreaturer på (...).

Foreholdt anmeldelsen af 11. august 2022 og kontrol af Fødevarestyrelsen den 7. september 2022 har han forklaret, at der siden måske har været kvæg på (...), der har manglet nogle sutter eller andre småting, ellers har han ikke hørt noget fra Fødevarestyrelsen.

Foreholdt oversigt over ejendommen, bilag 1,8, har han bekræftet beliggenheden af stald 1 og 2 på daværende tidspunkt.

Stald 1 var med sengebåse, nogle små bokse, kreaturerne gik forlæns op i dem med strøelse eller madras, hvor de hvilede sig. Ellers kunne de bevæge sig frit rundt i hele stalden. De havde ikke mulighed for at gå ud af stalden. Der var ikke noget indhegnet. Der var fast gulv, rent og tørt leje, og der blev foretaget skrab af gangareal. Sengebåsene var hævet ca. 20 cm i forhold til gangareal. De strøede og lagde en madras af skumgummi, så kreaturet ikke lå på gulv, og strøede hen over med savsmuld.

Stald 2 var med en gang i midten og 4 bokse til hver side med dybstrøelse. Der kunne de bevæge sig frit rundt inde i hver boks. Foderbordet var i midten, og de kunne spise i boksens bredde. Boksen var dybere bagi, og de strøede halm. De muggede ud 1 gang i måneden andre gange hyppigere.

De var 8-9 personer til at passe besætningen. Han kørte foder hen, og han havde en medarbejder til at hjælpe med at køre foder ind i staldene og strø. Nogle gange var der fodring til 2 dage, men det var typisk dagligt, at han kom på ejendommen.

Han har erkendt, at der ikke var adgang til rent og tørt leje i august og september 2022.

Stald 2 var ikke beregnet til det, de brugte den til. Det var tidligere en grisestald. Der var ikke tørt ved vand- og spisested, men ellers var der tørt. Dybstrøelse ved vandarealet, hvor kreaturerne alene drak vand, og derved dybstrøelse i hele boksen, ville bevirke, at det ville blive smattet over det hele.

Han gav kreaturerne foder i begge stalde typisk sidst på dagen hver anden dag. Ellers kom han i bil uden foder for at skrabe gangareal i stald 1. Det skete 1 gang om dagen typisk sidst på dagen. Det var som hovedregel ham, der kom.

Han sikrede tørt og rent leje ved, at der blev strøet, når der var behov for det. Han åbnede boksen og smed halmballe ind enten hver anden dag eller hver 4. dag. Han kørte gennem foderboksen, hvor der skulle være rent.

Lågerne var lidt slidte. Lukkemekanismen virkede ikke rigtig, derfor havde han isat en kæde. Planen var, at kreaturerne ikke skulle være der så længe, da han var ved at købe en anden ejendom og så ville nedlægge besætningen på (...).

Tiltalte har til forhold 1 forklaret, at han kom til stede kl. 16.12. mens politiet var der. Han var blevet ringet op af politiet og kom med traktor. Han talte med politiet, eller hans hustru gjorde. Han gik i gang med at strø. Der var

kommet kvier ud på foderbordet, de kunne ikke holde dem inde på grund af lågerne. Han tror, den ene låge ikke sad ordentlig fast. Dybstrøelse bokse var fyldt, på den måde var det nemmere at skubbe dem op og strø i stald 2. I stald 1 skræbde han båse rent og kom ny strøelse på savsmuldet. Han tror, han havde været der den 10. august.

Dyrene var ikke vant til at se politifolk. De brægede usædvanlig meget, det var nok i stald 2. Det skete også, når nogen løb ind på foderbordet, og når det var ved at være fodringstid. Det kunne være udtryk for sult.

Han er enig i, at der ikke var adgang til rent og tørt leje, og at kreaturerne kunne komme til skade, men der var ingen skarpe genstande. Han kan ikke huske, om Fødevarestyrelsen blev tilkaldt, eller han blev forsøgt at standse arbejdet med at strø og skrabe.

Tiltalte har til forhold 2 forklaret, at han var til stede, da Fødevarestyrelsen og politi ankom ca. kl. 10. Han var blevet ringet op. Han syntes ikke, situationen var den samme som i forhold 1. Der så ud til at være savsmuld i sengebåsene.

Foreholdt fotorapport, bilag 2,4, foto 10, 12, stald 2, har han forklaret, at den forreste tredjedel var smattet, hvor kreaturerne spiste og drak vand. Alle dyr kunne ligge ned samtidig på rent og tørt leje. Der var et sted mellem 18 og 25 dyr i hver boks. Arealkravet var opfyldt. Dyrene brugte rør, foto 11, som kløpind. Han har ikke oplevet, at dyr var kommet i klemme. Lågen i foto 13 var bundet med snor. Det var sådan et sted, dyrene var kommet ud i august. Han havde nok sat en kæde på med karabinhage, men på denne låge var han kørt videre med samme lukning. Det var oprindeligt beregnet til grise og ikke kvier, der er større og stærkere. Der var plan bund og dybere bag i boksen, foto 14, og når der var strøet, kom gulvet op og var mere plan. Det var dog ikke optimalt her. Hvis de gik i for meget mudder, var det ikke godt til huden. Kreaturet sad ikke fast, foto 15, det var sunket lidt i, og han har ikke skullet hjælpe det med at komme fri. Der var strøet bagerst i boksen. Lågen, foto 16, var tidligere fastgjort med snor. Den skulle kunne åbnes hurtigt, hvis der var behov.

Han havde ikke bemærket den revnede næsering, foto 9, før dyrlægen så det. Han havde sat næseringen i for at undgå, at dyret suttede på andre dyrs patter. Kreaturet har enten ikke været generet af det, han ville have kunnet se det, når det var oppe at spise, og den ikke var med, eller det var sket dagen forinden. Hans bedste bud var, at hvis den var halvvejs løs, havde den gnubbet sig i det. Der trængte til at blive strøet i august. I september var der bedre strøet i stald 2.

Forevist samme fotomappe, foto 2-8, stald 1, har han forklaret, at der var blevet skrabet ud dagen før. Vandkoppen, foto 8, var den eneste vandkop i stald 1, der havde været vandkar i begge ender. Efter hans opfattelse var det

tilstrækkeligt med 1 vandkop.

Det var planen at lukke besætningen ned. Der er ikke længere husdyr på (...). I dybstrøelsesstalden er børnenes hobbydyr. Han har købt (...), der går alle de kreaturer, der gik på (...). Stald 2 blev tømt de første 10 dage i november 2022. I stald 1 var der 10 køer hen over vinteren, hvor der var plads til 60. Der er nu 3 ansatte. Det er ikke længere dem, der malker malkekvæget.

Foreholdt bilag 2,12, hvoraf fremgår, at der ikke er registreret dyr på (...), har han forklaret, at det ikke er nødvendigt at registrere dem, da ejendommen er i samdrift med ejendommen på (...), hvor alle dyr er registreret. Når kalve på (...) er 4-5 måneder, flyttes de til (...).

Udspurgt af forsvareren har tiltalte forklaret, at han indgik købsaftale og overtog ejendommen (...) den 1. januar 2023. Det er en moderne stald til de store dyr, der er spaltegulv og ikke behov for at muge. Til større kvier er der spaltegulv ved foder og vand. Der er malkerobotter. Det har frigivet tid og givet mere fleksibilitet og mulighed for bedre at passe kvierne på samme tid. Tidligere skulle kvierne tilbage på (...) for at blive insemineret. Nu sker det på (...). Køer bræger, hvis de ser ham, de ved, han kommer med foder. På hovedejendommen fodres der 3 gange om dagen. Kvier laver larm og uro, og når der er fremmede i stalden, er der ekstra larm. Der sker et eller andet typisk på grund af en anden påklædning.

Der er rådgivningsbesøg hver 14. dag på hovedejendommen, bilag c. Det er en fast aftale. Der har ikke været en fast aftale på (...), da kreaturer ikke fik medicin, men dyrlægen har været der, hvis der har været dyr, der skulle tilses. Der er ikke en fast aftale på (...), men dyrlægen kører forbi. Han har haft kontrol på (...) og fået bemærkninger om lidt overbelægning.

Foreholdt fotomappe, bilag 2,5, foto 8,9, har tiltalte forklaret, at han sendte fotos til dyrlægen, da kontrollen bad om, at kreaturet blev tilset af en dyrlæge jf. bilag c. Han fjernede selv næseringen.

Han fik i oktober 2018 rillet gulvet i stald 1, bilag d, så det blev mere skridfast, men gulvet blev ikke mere fast, og han købte den anden ejendom.

Familien lever af at producere mælk. Der er på (...) omkring 400 køer og på (...) omkring 200 dyr. Han ville helst, at det så pænt ud hver dag. Det er blevet betydelig nemmere med en ny og mere moderne ejendom. De fodrer korrekt dyrene hver dag og strøer. Han har aldrig glemt at give foder. Han har aldrig haft alvorlige sygdomme i besætningen. Han plejer at få at vide, at han har et lavt medicinforbrug. Det var mere arbejdskrævende på den anden ejendom med sengebåse og ændring af dybstrøelseslag. Hans kone arbejder også i driften, den ældste, 15 år, er på landbrugsskole og de 2 på 13 år går i 8. klasse. Der er 3 ansatte, og der kommer en mere, Han har et godt samarbejde med besætningsdyrlægen, der kommer hver 14. dag, og ellers når

der er behov. Dyrlægen siger altid nogle ting, der kan gøres bedre men ikke, at hun ikke vil se det igen. Han lytter og følger hende og prøver at forbedre dyrevelfærdet.

Politibetjent [Vidne 1] har som vidne til forhold 1 forklaret, at politiet havde fået en anmeldelse fra Dyrenes Beskyttelse om en kvægbesætning, der stod og brølede rigtig meget og ikke havde fået mad i 4 dage. Hun ankom til ejendommen på (...) sammen med en kollega midt på eftermiddagen og parkerede ved ejendommens stuehus. Hun kunne høre, at dyr brølede meget. Hun bankede på, og en åbnede døren, der ikke havde med disse kvæg at gøre, men oplyste ejerens navn. De gik mod stalden og så først stald 2. Der var en port mod vejen og en masse kreaturhoveder, der brølede. Det var tydeligt, de var brudt ud af deres bokse. De var meget beskidte og smurt op til over knæ og på krop med afføring og urin og på toppen af ryggen. Hun tror, der var 8-10 stk. De gik rundt. Hun gik på bagsiden af stald 2 og fandt en stald mere. En kvie gik løs uden for afspærringen til kreaturerne derinde, hvor der stod en masse staldinventar. Lågerne var sat sammen af halmsnor. Derfor var den nok kommet ud af båsen. Der var et fedt lag afføring i nogle hævede bokse og en gang imellem sengebåse. Et tykt lag snask lå over det hele, og de skøjtede rundt. Hun kunne ikke se mad og vandkopper. Det var farligt for kvien, der var løs. Der var et område, en firkant i stald 1, med en masse staldinventar, og båse rundt om den firkantede bås, hvor kvien gik. Der var smattet i båsene.

Hun gik en tur gennem stalden, stald 2. I midtergangen var gitterlåger bundet sammen af halmstrå. Der var ingen frisk halm, det var sort, og kvier sank i, man kunne ikke se deres ben. Dyrene havde haft dybstrøelse, men der var ikke gjort noget. Der var ikke områder, hvor der var tørt. Hun kiggede efter vandkopper, der var en, og der kom meget lidt vand ud. Der var ikke noget tørt sted i stald 1 og 2, og der var afføring i foderkrybene.

Da hun kom ind i stalden, gik kvierne væk fra hende. Dyrene larmede, kaldte voldsomt efter dem. En repræsentant fra Dyrenes Beskyttelse kom. Hun ville have fat i en dyrlæge fra Fødevarestyrelsen. Tiltalte og hans kone (...) kom og gik i gang med at fodre og give dybstrøelse. De havde ikke haft kontakt med dem eller tilkaldt dem. Hun gik ud fra, at personen i stuehuset havde adviseret dem. Hun talte kort med (...), der var vred over, at politi var til stede og frustreret. Hun fortalte, hvad hun havde erfaret, og at de skulle have det udbedret og i orden. Hun vendte det også kort med tiltalte. Hun afblæste Fødevarestyrelsen, da tiltalte havde udbedret det.

Forevist fotorapport, bilag 1,5, har hun forklaret, at foto 1-10 er fra stald 2. Der var ikke så smattet som i stald 1. Foto 11-20 er fra stald 1. Kvier skred rundt, de kunne ikke stå fast.

Videoen var formentlig optaget i stald 2, hun havde ikke talt dyrene.

Udspurgt af forsvareren har hun forklaret til fotorapport, bilag 1,5, at nogle kvier stod i afføring op på benene og op på buen.

[Vidne 2] har som vidne til forhold 1 forklaret, at hun havde haft kontakt med politiet, da kreaturerne et par aftener i streg havde brølet, når hun skulle sove. Det plejede de ikke at gøre. Hun kontaktede Dyrenes Beskyttelse, der sagde, at hun skulle kontakte politiet.

Hun tænkte, der var et eller andet, der ikke var, som det skulle være. Hun aftalte med Dyrenes Beskyttelse at tage ned på ejendommen om morgenen for at se, om der var foder i stalden. Hun kunne se, der ikke var noget foder og tørt leje. Dyrene var tilsølet i afføring og gik rundt i mellemgangen på grund af væltet staldinventar. Hun havde før været i stalden og kontaktede Dyrenes Beskyttelse, da dyr gik i stalden og ude på marken i 12 graders frost. Hun havde før været i kontakt med ejeren, men ikke i august 2022.

Udspurgt af forsvareren har hun forklaret, at hun ikke kunne se, om nogen gik der, og hun kunne ikke umiddelbart se lys. Der plejede at være forskel på, hvordan kreaturerne lød. Når de skulle fodres, brølede de kortvarigt og stoppede, men her var det mere vedvarende. Hun har ingen uddannelse med dyr.

Embedsdyrlæge [Vidne 3] har som vidne til forhold 2 forklaret, at han har været ansat i Fødevarestyrelsen siden 2003 tilknyttet tilkaldeteamet og beredskab. Han har ikke været tilknyttet særlige dyreteams.

Han havde ikke tidligere været på ejendommen. Der var 2 stalde med mange dyr.

Foreholdt sin udtalelse af 12. september 2022, bilag 2,2, hvoraf fremgår, at der var 203 kvier, 18 køer og 4 handyr ved besigtigelsen af besætningen den 7. september 2022, har han henholdt sig dertil. Han kan ikke huske, hvor mange der var hvert sted. Der var 2 mænd fra ejeren til stede.

I stald 1 var der sengebåse. Der var meget glat. Der lå et tyndt lag strøelse oven på madrassen, Gangene mellem sengebåsene var glatte, og der lå et tyndt lag gødning og gylle. Under tilsynet var der 2 kvier, der faldt. Der var spor efter, at dyrene havde gledet på gulvet. Der var skrabet, men der var glat, og kvier kunne gå fra sengebåse ud på gangen som beskrevet i den kliniske beskrivelse i udtalelsen.

Vidnet er forevist fotomappe, bilag 2,4, foto 4, og har forklaret, at der skal være en funktionsdygtig lås. Der kan være spidser, der kan skade dyrene.

1 vandkop var ikke tilstrækkeligt til alle dyr. De skulle række over en skillevæg for at nå den. Dyr skal have kontinuerlig adgang til vand, det er basalt for dem. De virkede ikke umiddelbar tørstige på det tidspunkt kl. 10, men der forelå en uforsvarlig behandling af dyrene.

Foto 9 viser en kvie med en næsering, der var revnet. Han kunne fra venstre side af næseboret se, at såret var inficeret, da det ikke var behandlet. Det var en uforsvarlig behandling. Såret var mere end et par dage gamle eller ikke under en uge gammel.

Gulvene skal efter bekendtgørelsen være skridsikre. Det var de ikke. Dyrene får klovlidelser og kan begynde at blive halt. Det var en uforsvarlig behandling af dem.

Stald 2 var indrettet med dybstrøelsesbokse på hver side af et langt foderbord i midten af stalden. Han har vedstået sin beskrivelse i udtalelsen, bilag 2,2. I boks 1 og 2 stod nogle kreaturer med gylle og gødning helt op til knæene og en ko helt op til lårene. Den kunne ikke bevæge sig frit, og han kunne ikke se bagbenene. Der var ikke skrabet. Det medfører hudlidelse og påvirker dyrenes sundhed, foto 12 og 15. Bag i boksene var der et tykt lag strøelse. Han kan ikke huske, om der var et tørt lag strøelse bag i hver boks eller antal dyr. Dyrene var tæt på foderbordet. Han kan ikke udtale sig om, hvorvidt alle dyr kunne ligge ned samtidig på tørt leje. Der skal også skrubes der, hvor dyrene skal stå for at spise ved foderbordet. Der skal være tørt. Der var 2 løse låger, som skulle være funktionsdygtige. De stod delvis åbne. Dyrene kunne komme i klemme. Der var afføring ved trug, som de stod i, når de skulle æde og drikke. Han kan ikke huske, om der var forskel på boksene, men boks 1 og 2 var værst. Det var uforsvarlig behandling af dyrene, og han har henholdt sig til fotoene i fotomappen. Han anbefalede politiet at give pålæg. De er efterkommet.

Udspurgt af forsvareren og forevist foto 3 har han forklaret, at han ikke kan huske, om gulvet var riflet. Han kunne ikke se eller opleve, at der var fræset ned i gulvet. Forhøjningerne er dyrenes gødning.

Tiltalte har supplerende til foto 3 forklaret, at man kan fornemme riller i langsgående retning i gulvet. Der har været områder med 1 cm.

Foreholdt [Vidne 2's] forklaring har han forklaret, at der nogle gange blev fodret sent om aftenen.

Der er udover det, der er dokumenteret ved forehold under forklaringerne, sket dokumentation af:

Fotomappe, bilag 1,6.

Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse af 24. august 2023, hvoraf fremgår:

"...

Vedrørende den 11. august 2022



Spørgsmål 1:

Såfremt beskrivelsen af dyrene og staldene i anmeldelsesrapporten og rapporten "egne iagttagelser" sammenholdt med fotos fra den 11. august 2022 rapporterne lægges til grund, er det så Rådets opfattelse, at dyrene i stald nr. 1 (den bagvedliggende stald) derved har været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling, eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Spørgsmål 2:

Såfremt beskrivelsen af dyrene og staldene i anmeldelsesrapporten og rapporten "egne iagttagelser" sammenholdt med fotos fra den 11. august 2022 rapporterne lægges til grund, er det så Rådets opfattelse, at dyrene i stald nr. 2 (stalden for enden af grusvejen) derved har været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling, eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

*Svar ad 1 og 2:*

Da forholdene i de 2 stalde er sammenlignelige, svares der samlet på spørgsmål 1 og 2.

...

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrenes behov tilgodeses.

De materialer, der anvendes til opførelse af rum, hvor dyr holdes, navnlig til konstruktion af bokse og udstyr som dyrene kan komme i kontakt med, må ikke være skadelige for dyrene og skal kunne rengøres og desinficeres effektivt.

På fotos synes de fleste dyr i godt huld og rene på kroppen, men med tilsmudsede underben. Der er ikke foretaget huldvurdering eller vurdering af om dyrene tørstede, ligesom kvien med lange klove ikke er klinisk undersøgt eller identificeret nærmere.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at dyrene ved at være opstaldet, således at de ikke havde adgang til tørt strøet leje og med risiko for at komme til skade på gulve glatte af ajle, staldredskaber og gammelt inventar, har været udsat for lidelse, væsentlig ulempe og risiko for smerte, angst og varigt mén og er ikke behandlet omsorgsfuldt.

Rådet finder, at dyrene derved har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyrevelfærdsloven §§ 2 og 3.

Vedrørende den 7. september 2022

Spørgsmål 3:

Såfremt beskrivelsen i Fødevarestyrelsens udtalelse af 12. september 2022 lægges til grund sammenholdt med den af Fødevarestyrelsen udfærdigede fotomappe, er det så Rådets opfattelse, at dyrene i stald nr. 1 (den bagvedliggende stald) derved har været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling, eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Spørgsmål 4:

Såfremt beskrivelsen i Fødevarestyrelsens udtalelse af 12. september 2022 lægges til grund sammenholdt med den af Fødevarestyrelsen udfærdigede fotomappe, er det så Rådets opfattelse, at dyrene i stald nr. 2 (stalden for enden af grusvejen) derved har været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling, eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

...

Svar ad 3 og 4:

Da forholdene i de 2 stalde er sammenlignelige, svares der samlet på spørgsmål 3 og 4.

...

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrenes behov tilgodeses.

De materialer, der anvendes til opførelse af rum, hvor dyr holdes, navnlig til konstruktion af bokse og udstyr som dyrene kan komme i kontakt med, må ikke være skadelige for dyrene og skal kunne rengøres og desinficeres effektivt.

Lægges sagsakterne til grund, herunder fotodokumentationen, der viser gangarealer med et flydende lag ajle, bokse hvor dyrene syner ned i den våde underlag, finder Rådet, at dyrene ved at være opstaldet, således at de har haft risiko for at komme til skade, har været udsat for lidelse, væsentlig ulempe og risiko for smerte, angst og varigt mén og

at de ikke behandlet omsorgsfuldt.

Spørgsmål 5:

Såfremt beskrivelsen i Fødevarestyrelsens udtalelse af 12. september 2022 vedrørende kvie med ckr. nummer (...) lægges til grund sammenholdt med den af Fødevarestyrelsen udfærdigede fotomappe, foto nr. 9, er det så Rådets opfattelse, at den pågældende kvie isoleret set, på grund af en revet næsering og inficeret sår omkring næseringen i venstre næsebor, derved har været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling, eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

*Svar ad 5:*

Af embedsdyrlægens udtalelse af 7. september 2022 fremgår det:

*"...Kvie med ckr. nummer (...) havde en revet næsering, og der var et inficeret sår omkring næseringen i venstre næsebor...*

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Syge og tilskadekomne dyr skal have en passende behandling.

Lægges ovennævnte og det medfølgende billedmateriale (foto 9) til grund, finder Rådet, at kvienes tilstand ved de daglige tilsyn har været tydelig og let erkendelig, og dens situation burde have været erkendt og afhjulpet. Kvien har, ved at være unddraget sufficient behandling, så den ved besøget fremstod med en defekt næsering samt et mindre sår i vævet omkring det ene næsebor, under opholdet i besætningen været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom kvien ikke har været behandlet omsorgsfuldt.

Rådet finder, at kvien har været udsat for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyrevelfærdslovens §§ 2 og 3.

..."

Tiltalte er tidligere straffet ved

- dom af 9. marts 2021 for overtrædelse af dyrevelfærdslovens § 58, stk. 1, jf. stk. 12, jf. § 2 og § 3 og § 18 (dagældende dyreværnslov § 28, stk. 1, jf. stk. 9, jf. §§ 1, 2 og 3) og bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af visse landbrugsdyr § 22, stk. 2, jf. stk. 1, jf. § 8 (dagældende bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr § 19, stk. 1, jf. § 8) med en bøde 30.000 kr. og betinget rettighedsfrakendelse af retten til at eje, bruge, passe

- eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr.
- Bødeforelæg af 3. januar 2022 på 15.000 kr. for overtrædelse af dyrevelfærdslovens § 58, stk. 1, jf. stk. 12, jf. § 2, § 3, og § 18.

### **Rettenns begrundelse og afgørelse**

#### Forhold 1

Retten finder efter bevisførelsen herunder de vidneforklaringer, der er afgivet af politibetjent [Vidne 1] og [Vidne 2], og Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse af 24. august 2023, sammenholdt med tiltaltes forklaring og fotomappe, at det er bevist, at tiltalte er skyldig.

Retten har lagt vægt på, at tiltalte ikke har udvist den rettidige omhu ved behandlingen af dyrene, som han skal som besætningsansvarlig Retten finder, at tiltaltes behandling af kreaturerne må betegnes som uforsvarlig.

#### Forhold 2

Retten finder efter bevisførelsen herunder den forklaring, der er afgivet af vidnet embedsdyrlæge [Vidne 3], hans udtalelse af 12. september 2022 og fotomappe, og det Veterinære Sundhedsråds udtalelse af 24. august 2023, sammenholdt med tiltaltes forklaring, at det er bevist, at tiltalte er skyldig.

Retten har lagt vægt på, at tiltalte ikke har udvist den rettidige omhu ved behandlingen af dyrene, som han skal som besætningsansvarlig Retten finder, at tiltaltes behandling af kreaturerne må betegnes som uforsvarlig.

Straffen fastsættes til en bøde på 150.000 kr. jf. dyrevelfærdslovens § 58, stk. 12, jf. stk. 1, jf. § 2 og § 3, samt bekendtgørelse nr. 1743 af 30. november 2020 om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af kvæg § 132, stk. 3, jf. stk. 1, jf. § 10, § 30, § 96 stk. 1 og 2 og § 112.

Forvandlingsstraffen er som nedenfor bestemt.

Retten har ved bødefastsættelsen lagt vægt på, at tiltalte tidligere er straffet for tilsvarende kriminalitet og på antallet af dyr.

#### Rettighedsfrakendelse:

Tiltalte er tidligere 2 gange dømt for overtrædelse af dyrevelfærdsloven i tilsvarende forhold.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 645 af 8. juni 2016 (Miljø-og Fødevareudvalgets betænkning af 18. maj 2016 til lovforslag nr. L 137 af 25. februar 2016, bemærkninger til nr. 7), at betinget frakendelse kan anvendes, hvis der ikke findes fuldt tilstrækkelig grundlag for en ubetinget frakendelse.

I tilfælde hvor den pågældende tidligere er idømt en betinget frakendelse af

retten til at holde dyr og i prøvetiden igen findes skyldig i mishandling, grovere uforsvarlig behandling af dyr eller uforsvarlig behandling af dyr eller er straffet for en handling, der har gentagelsesvirkning, skal der som udgangspunkt efter betænkningen ske ubetinget rettighedsfrakendelse.

Tiltalte er fundet skyldig i uforsvarlig behandling af dyr begået i prøvetiden for den betingede rettighedsfrakendelse af 9. marts 2021. Han har erhvervet ny ejendom med bedre staldforhold, hvortil dyrene blev flyttet kort efter kontrolbesøget i september 2022, og der er ikke oplyst om nye uforsvarlige forhold. Der er derfor ikke grund til at antage, at der er en nærliggende risiko for gentagelse.

En ubetinget rettighedsfrakendelse ville i det foreliggende tilfælde med en produktionsbesætning på ca. 700 dyr have en meget indgribende betydning for tiltalte som landmand.

Tiltalte frifindes derfor efter omstændighederne for den ubetingede rettighedsfrakendelse og idømmes en betinget rettighedsfrakendelse efter dyrevelfærdslovens § 60, stk. 4, jf. stk. 2.

**Thi kendes for ret:**

Tiltalte, [Tiltalte], skal betale en bøde på 150.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 20 dage.

[Tiltalte] frakendes retten til at eje, bruge, passe eller i det hele beskæftige sig personligt med produktionsdyr.

Frakendelsen er betinget på vilkår af, at tiltalte i en prøvetid på 3 år, der regnes fra endelig dom, ikke overtræder dyrevelfærdslovgivningen under sådanne omstændigheder, at han skal frakendes retten til at eje, bruge, passe eller slagte dyr eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Margit Østergaard Laub  
dommer

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Retten i Kolding, den 4. oktober 2024

Malou Hjarsbæk Christensen  
retsassistent